

Reactie op ontvangen commentaren consultatie wijzigingen ViO

Op 21 juli 2023 is het consultatiedocument 'Wijzigingen Standaarden 220 en 600, ViO en overige kleine aanpassingen' uitgebracht. In deze reactie gaat het College Beroepsreglementering nader in op de ontvangen commentaren inzake de wijzigingen van de ViO.

Op het consultatiedocument zijn zes reacties ontvangen. De consultatiereacties zijn, om het proces zo transparant mogelijk te maken gepubliceerd.

Het College Beroepsreglementering heeft de consultatiereacties gewogen en waar nodig de tekstvoorstellen aangepast. In deze reactie beschrijven we in hoofdlijnen de consultatie commentaren per onderwerp en de overwegingen om tekstvoorstellen wel of niet aan te passen voor zover de consultatie commentaren toezien op de wijzigingen in de ViO.

Definitie 'controledienst'

De definitie van 'Controledienst' is verplaatst van artikel 16 naar de definities. Op grond van de aanwijzing voor de regelgeving is het gebruikelijk om definities die in meer dan een artikel worden gehanteerd onder de 'definities' op te nemen en niet op te nemen in beide artikelen. Dit om de leesbaarheid van de Verordening te verbeteren.

Definitie assurance-team in kader van groepsopdrachten

Door de aanpassing van de definitie van 'opdrachtteam' conform het consultatiedocument, vormen de personen die buiten het netwerk van de accountantsorganisatie ten behoeve van de groepscontrole assurancewerkzaamheden uitvoeren, onderdeel van het assurance team in het kader van de groepscontrole. Hierdoor gaat de reikwijdte onbedoeld verder dan de Code of Ethics bepalingen R405.6 en R.405.7 voorschrijven. Naar aanleiding van de consultaties reacties is besloten om dit ongewenste effect te corrigeren door de invoering van artikel 3a. Anders dan de Code of Ethics voorschrijft, gaf het consultatiedocument namelijk geen afbakening van de onafhankelijkheidsregels voor deze personen, en dient de groepsaccountant de onafhankelijkheid van deze personen buiten het netwerk op dezelfde wijze als die van de personen binnen het netwerk team te waarborgen.

Naam paragraaf 4.2.

Meerdere commentaren zagen toe op de titel van paragraaf 4.2. Dit gaf aanleiding tot het herzien van de naam van deze paragraaf in 'Aanvullende bepalingen voor assuranceopdrachten bij verantwoordelijke entiteiten die geen oob zijn en niet beursgenoteerd zijn'. Middels deze naam is getracht om de reikwijdte van deze paragraaf duidelijker te beschrijven.

Artikel 18a

Meerdere commentaren zagen toe op artikel 18a. Deze commentaren zien in hoofdlijnen toe op:

- Definitie 'fiscale dienst'

De Code of Ethics richt zich op fiscale diensten en transacties, hetgeen is getransponeerd naar artikel 18a. In de Verordening ontbreekt inderdaad een definitie van 'fiscale dienst'. In de NBA-handreiking 1131 is in paragraaf 2.7.2. deze definitie omschreven. Om het 'principle-based' karakter van de ViO te handhaven is ervoor gekozen om geen definitie in de Verordening op te nemen. Het opnemen van een definitie kan ook, onbedoeld, leiden tot een beperking van de reikwijdte. In de toelichting op dit artikel is een nadere omschrijving opgenomen, consistent met de voorgenoemde NBA-handreiking.

- Definitie 'pleitbaar standpunt'

In de toelichting van artikel 18a is een algemene uitleg van 'pleitbaar standpunt' opgenomen, gebaseerd op huidige jurisprudentie. Juridisch bestaat geen verschil tussen de termen 'verdedigbaar standpunt' en 'pleitbaar standpunt'. Hierdoor zien we geen aanleiding om een andere term te hanteren.

- Conceptueel raamwerk

Een commentaar geeft aan dat of een fiscale dienst of fiscale transactie pleitbaar is op momenten kan verschillen, bijvoorbeeld doordat in het betreffende jaar fiscale adviezen zijn gevolgd op basis van de geldende wet – en regelgeving, terwijl in de tussentijd wetwijzigingen hebben voorgedaan of jurisprudentie is gewezen waardoor het initiële fiscale standpunt op dat moment

niet meer pleitbaar is. Dat maakt het initiële standpunt niet minder pleitbaar, maar dient in ieder geval op basis van het conceptueel raamwerk de onafhankelijkheid te worden beoordeeld.

Artikel 22

Door de wijziging van artikel 21 kan de vraag ontstaan of artikel 22 nog benodigd is. De administratieve dienst die in artikel 22 is verboden valt immers ook onder de dienst van artikel 21 (zijnde een non-assurancedienst die invloed heeft op het assurance-object). Echter door de beperking van de reikwijdte in de kring van verbonden derde van artikel 21 door de invoering van artikel 10 lid 3 is het benodigd om artikel 22 te handhaven. In de praktijk zal artikel 22 hierdoor van toepassing zijn bij deze specifieke type non-assurancedienst bij verbonden derde die onder artikel 10 lid 3 expliciet zijn beschreven.

Toevoeging Artikel 3a

Dit artikel is later toegevoegd om de toepassing bij de beoordeling van bedreigingen van de onafhankelijkheid van een lid van het assurance-team van buiten het netwerk van de groepsaccountant beter te regelen. Bijvoorbeeld als accountantspraktijk A in Nederland een assurance-opdracht uitvoert van een groep en accountantspraktijk B (geen onderdeel van het netwerk van accountantspraktijk A) in Nederland in het kader van de assurance-opdracht assurance-werkzaamheden bij een groepsonderdeel uitvoert ten behoeve van de groepsaccountant. Afbakening van de onafhankelijkheidsregels voor deze personen was niet geregeld in de eerdere consultatieversie, en dient de opdrachtpartner de onafhankelijkheid van deze personen op dezelfde wijze als die van de leden van het assurance -team te waarborgen. In het nieuwe artikel 3a is dit nader uitgewerkt.